

Řízení obranných zdrojů

Bakalářské studium – modul Obrana a bezpečnost

**Plat, mzda, odměňování ve veřejném
sektoru a v resortu obrany**

České přísloví praví

Peníze jsou prostředek
moudrých a cíl hlupáků

Úvod do předmětu

- Tento předmět je zaměřen na všeobecný přehled studentů z problematiky odměňování v ČR;
- Zaměřuje již na jednotlivé oblasti odměňování, vymezení základních pojmů z oblasti odměňování;
- Jednotlivých složek platu/mzdy, srážky, odečitatelné položky.

Přehled témat

- Základní pojmy související se systémem odměňování;
- Odměňování, definice, cíle odměňování a jejích filozofie;
- Systémy odměňování;
- Faktory ovlivňující politiku odměňování;
- Celková odměna a její složky.

Veřejný sektor, finance

- Soudobá ekonomika existuje ve formě smíšené ekonomiky tj. podsystém privátního a veřejného sektoru, k tomu se připojuje i tzv. neziskový sektor;
- Ekonomická teorie, finanční teorie, finanční teorie veřejného sektoru;
- Problematika odměňování – průřez celou ekonomikou, její specifika.

System vydávání norem v ČR

- Parlament – PS a Senát, vláda, ministerstva, odbory, orgány EU a NATO, jiné instituce;
- zákony, nařízení vlády, vyhláška, normativní výnos, směrnice, pokyny;
- Specifikum resortu obrany a MV
 - rozkazy prezidenta republiky, ministra, NGŠ, (vysvětlit specifikum resortu).

System odměňování

- Odměňování jako systém
- Odměňování jako subsystém;
- Jeho specifika v rámci jednotlivých resortu, oblastí;
- Ministerstva – MF, MPSV, MZdr. MŠMT, MO, MV, MZV, atd.;
- Zák. č. 262/2006 sb. Zákoník práce ve znění pozdějších předpisů;
- Další související nařízení, interní normy v resortech.
 - Např. NV č. 341/2017, nahrazuje NV 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě nebo R MO č 45/2006

Základní pojmy související s problematikou odměňování

- Systém – soustava, soubor jednotlivých navzájem spojených určitou strukturou, sítí vztahů v uspořádaný celek;
- Mzda – odměna zaměstnance za vykonanou práci. Jinak možno definovat mzdu jako peněžní plnění a plnění peněžité hodnoty poskytované zaměstnavatelem zaměstnanci za práci;
- Plat – je peněžní plnění poskytované zaměstnavatelem zaměstnanci za práci, kterým je stát, územně správní celek, státní fond, příspěvková organizace, školská organizace, s výjimkou peněžního plnění poskytované občanům cizích států s místem výkonu práce mimo území ČR.

Základní pojmy související s problematikou odměňování

- Minimální mzda je nejnižší přípustná hranice výše odměny za práci v pracovně právním vztahu podle zákona č. 262/2006 ZP. Do minimální mzdy se nezahrnuje práce přesčas, ve svátek, v noci, So, Ne a ve ztíženém pracovním prostředí
- Zaručená mzda – je mzda nebo plat, na které vzniklo právo podle z ZP, smlouvy, vnitřních předpisů organizace, mzdového výměru nebo platového výměru

Minimální mzda a její vývoj ve vybraných letech

Rok	Minimální mzda
2000	4 000 Kč
2001	5 000 Kč
2002	5 700 Kč
2005	7 185 Kč 7 570 Kč (od července 7 955 Kč)
2010	8 000 Kč
2013	8 000 Kč (od srpna 8 500 Kč)
2014	8 500 Kč
2015	9 200 Kč = 55 Kč/hod
2016	9 900 Kč = 58,70 Kč/hod
2017	11 000 Kč = 66 Kč/hod
2018	12 200 Kč = 73,20 Kč/hod
2019	13 350 Kč = 79,80 Kč/hod

Minimální mzda v roce 2020

- 2020 14.600,-
- Hodinová minimální mzda 87,5 Kč
- Výpočet:
 - minimální mzda / průměrný fond pracovní doby za měsíc dle plánovacího kalendáře
 - $14.600 : 167 \text{ hod} = \mathbf{87,425 \text{ Kč}}$
zaokr. 87,50 Kč

Minimální, zaručená mzda, plat dle náročnosti povolání a vzdělání

Skupina prací	Nejnižší úroveň zaručené mzdy 2019	
	v Kč za hodinu	v Kč za měsíc
1	79,80	13350
2	88,10	14740
3	97,30	16280
4	107,40	17970
5	118,60	19850
6	130,90	21900
7	144,50	24180
8	159,60	26700

^b Nařízení vlády č. 567/2006 Sb. na ZákonyProLidi.cz, [obsah částky](#)

Základní pojmy – druhy mezd

- Časová mzda
- Úkolová mzda
- Smluvní mzda
- Měsíční mzda

Měsíční mzda

- a) Z této se vypočítává hodinová mzda, průměrná hodinová mzda, průměrná měsíční mzda, denní vyměřovací základ, redukovaný denní vyměřovací základ, superhrubá mzda, hrubá mzda, čistá mzda.
- b) S touto souvisí pojmy jako odečitatelná položka, nezabavitelná částka, daň, srážka z platu/mzdy (povinné, exekutivně dané, dobrovolné, podle dohody- u škod, pohledávek).
- c) Zdravotní pojištění, sociální pojištění.

Další pojmy související ze mzdou / platem

- Platová třída 1–16 závislá od vzdělání a náročnosti pracovních činností
- Platový stupeň 1–12, 1–7, podle druhu – závislá od délky odborné praxe povolání
- Platový tarif
- Tarifikace
- Kategorizace

Měsíční mzda – plat

- Měsíční mzda – plat, Je plat – mzda podle platového výměru.
- Pravidelně se opakující složky platu jako je platový tarif, osobní příplatek, příplatek za vedení a zvláštní příplatek, které jsou součástí platového výměru.
- Může být navýšená o příplatky, odměny nepravidelně se opakující Hrubý měsíční plat-mzda.

Průměrný plat – mzda

- Se zjišťuje jako průměrný hodinový výdělek tj. celkový příjem: fond pracovní doby za dané období (děleno 365,25 : počtem hodin 8, 7,5 apod.)

Průměrný hodinový výdělek se vynásobí tzv. týdenním fondem (je dáno zákonem, většinou 40 hodin) a vynásobí 4,346 což je průměrný počet týdnů v měsíci.

Výjimka

- Pokud je průměrný výdělek nižší než minimální průměrný výdělek, vychází se z minimálního výdělku

Denní vyměřovací základ

- Je vlastně denní výdělek, podle předcházejícího vzorce.
- Ten se využívá při proplácení hlavně dávek nemocenského pojištění a náhrad platu u nemocenských dávek nebo čerpání pracovní volna s náhradou mzdy – platu.
- Neplatí pro proplácení náhrad za nevyčerpanou dovolenou.

Redukovaný denní vyměřovací základ – redukovaný denní plat

Využívá se hlavně u dávek nemocenského pojištění:

- Nemocenské
- Peněžitá pomoc v mateřství
- Otcovská
- Mateřská dovolená, rodičovská (do 2, 3, 4 let dítěte)

Super hrubá mzda – plat

= Hrubá mzda – plat navýšená o

- Pojistné na sociální pojištění a zdravotní pojištění za zaměstnavatele (25 % a 9 %)
- Super hrubá mzda – plat je také tzv. daňový základ pro výpočet daně z příjmu fyzických osob – 15 %.

Čistá mzda / plat – výpočet

= Hrubá mzda – plat

- Pojistné na sociální pojištění za zaměstnance 6,5 %
- pojistné na zdravotní pojištění za zaměstnance 4,5 %
- Daň (zálohová daň minus odečitatelné položky = tzv. očištěná daň, nemůže být minusová)

Čistá mzda – plat

- Vyplácí se zaměstnanci na účet, nebo v hotovosti, dle dohody se zaměstnavatelem.
- Další srážky z čisté mzdy jsou výhradně na zaměstnanci (jiné pojistné, spoření, půjčky, hypotéka, úvěr apod.
- Srážku na výživné provádí zaměstnavatel na základě pravomocného rozhodnutí soudu, exekuční srážky, náhrady škod na majetku a zdraví na základě pravomocného rozhodnutí správního orgánu apod.

Další pojmy související se mzdou / platem

- Příplatek – je peněžní plnění zaměstnavatele vůči zaměstnanci za práci která není zahrnuta do základní mzdy nebo platu, jako příplatek za vedení, za práci v noci, So, Ne, za práci ve ztíženém pracovním prostředí, za práce rizikové (práce v ionizujícím prostředí, práce s chemickými látkami, prašné prostředí, hlučné prostředí apod.), v podzemí, ve vodě, ve výškách. osobní příplatek, zvláštní příplatek.
- Příplatky se dělí také na tzv. nárokové a nenárokové

Další pojmy

- Zaměstnavatel – je fyzické nebo právnická osoba , která zaměstnává fyzickou osobu v pracovně právním vztahu. Právní postavení zaměstnavatelů, kteří jsou právnickými osobami se řídí podle zák. č. 40/1964, §§ 18-20
- Zaměstnanec – je fyzická osoba v pracovně právním vztahu se zaměstnavatelem, která v den uzavření smlouvy dovršila alespoň 15 let fyzického věku. Zaměstnavatel nesmí uzavřít pracovní smlouvu nebo sjednat den nástupu do práce den, který předchází dni, kdy tato osoba skončí povinnou školní docházku, pozn. pod čarou
- Pracovní poměr – je pracovně právní vztah založený na základě pracovní smlouvy mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem a musí být uzavřena vždy písemně

Další pojmy

- **Platový / mzdový výměr** – je písemný akt, dokument uzavřený mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, nejpozději v den nástupu do zaměstnání
- **Platová třída** – je vlastně zařazení jednotlivých pracovních činností, profesí podle jejich obtížnosti a požadovaného vzdělání podle NV 564/2006 do platových tříd
- **Platový stupeň** – pro každou platovou třídu je podle délky odborné praxe stanovený platový stupeň v dané platové třídě.
- **Platový tarif** – je konkrétní výše platu/mzdy v dané platové třídě podle délky započitatelné odborné praxe
- **Tarifikace** – zařazování prací do tarifních, mzdových tříd,
- **Tarif** – sazebník obsahující soubor sazeb, mezd, poplatků, a cen za určité úkony práce a dodávky a předpisy pro jejich užívání, sazba, soustava mezd, tarifů, tříd, stupnic apod.
- **Agnoskace** – identifikace, osob, ověření totožnosti

Odměňování jako strategický systém dlouhodobé motivace zaměstnanců

- Odměna zaměstnanci za jeho efektivní působnost
- Pracovní výkon
- Příslušnost k organizační jednotce
- Peněžitá a nepeněžitá odměna
- Benefit jako nepeněžitá odměna
- Systém vedoucí k motivaci

Strategický systém odměňování

- Výběr kvalitních uchazečů
- Motivovat a stabilizovat stávající zaměstnance
- Viditelně férový a objektivní systém odměňování
- Konkurenceschopnost
- Soulad s právními normami, vnitřní politikou a kulturou společnosti

Pro vytvoření systému je nutné

- Vnitřní mzdová struktura viz resort obrany
- Nastavení reálných mezd na mzdovou strukturu
- Placení individuálního zaměstnance
- Vyplácení bonusů, odměn, podílů ze zisku
- Zaměstnanecké benefity

Vklad pracovníka do systému

- Vzdělání
- Kvalifikace
- Dovednost
- Zkušenost
- Znalost
- Kontakty
- Duševní schopnosti, fyzická síla, kondice

Charakteristika pracovního procesu

- Rozhodování, řešení problému, odpovědnost
- Tvořivost, vliv na výsledky, iniciativa
- Plánování, organizování, kontrola
- Argumentování, vztahy k ostatním, komunikace, pečování, bystrost, obratnost
- Pracovní podmínky, využití zdrojů, složitost,
- Přesnost, spolehlivost

Výstupy

- Zisk
- Výkon
- Produktivita
- Kvalita
- Prodej

Závěr

- Student je schopen popsat na vlastních příkladech jednotlivé druhy mezd a platů
- Vytvořit na vlastním příkladu strukturu platu vybraného povolání
- Vysvětlit jednotlivé pojmy související s problematikou odměňování

Děkuji za pozornost